

Radio — Frequency Heating. L. Hartshorn. London: George Allen and Unwin Ltd., 237 str. Kčs 160.— 1949.

Použitie rádiovej techniky na rýchle a rovnomerné zohrievanie značne veľkých predmetov či množstva látky patrí medzi najvýznamnejšie technické pokroky posledného desaťročia. Metódami rádiotechnickými boli vypracované dva nové spôsoby zohrievania. Prvý — indukčné vysokofrekvenčné zohrievanie — umožňuje zohriať kus kovu do bieleho žiaru za zlomok sekundy a to bez dotyku, prípadne vo vákuu a presne na žiadanom mieste. Druhý — dielektrické vysokofrekvenčné zohrievanie — slúži na zohrievanie nevodčivov. Kus dreva, niekoľko vrstiev preglejky alebo plastické látky možno rovnomerne prehriať do hĺbky rýchlostou, ktorá je ohraničená len schopnosťou danej látky vzdorovať účinku rýchleho zohriatia. Výhody vysokofrekvenčného zohrievania znamenajú značný krok dopredu v rozličných odvetviach priemyslu od ťažkého priemyslu po potravinársky, konzervačný, od výroby nábytku po výrobu jemných chemikálií. Fyzici, chemici, biologovia a metalurgovia sú rovnako zainteresovaní na výskume a aplikácii týchto metód. Účelom knihy je podať prehľad základných princípov vysokofrekvenčného zohrievania a poukázať na všestranné možnosti ich použitia. Kniha je písaná jasným a srozumiteľným slohom, matematické a teoretické úvahy sú obmedzené na prakticky potrebné minimum. Vyše sto schém a obrázkov slúži na lepšie porozumenie obsahu.

Ing. Vojtech Bystrický.

SPOLKOVÉ ZVESTI

Zpráva vzdelávateľa za rok 1950.

Činnosť vzdelávateľská obmedzila sa aj v tomto roku prevažne na usporiadanie prednášok. Ich program sme však prehĺbili a rozšírili niekoľkými smermi. Jednak sme tematiku prednášok volili rytmickým striedaním teoretickej, analytickej, organickej, anorganickej chémie i technologickej, jednak sme zaviedli diferenciáciu prednášok na osvetovo-štátnepolitické, vedecké, určené pre užší kruh odborníkov a populárne-vedecké, určené pre závodné školy práce ROH priamo v sídle závodov. Konečne striedaním prednášateľov zo Slovenska a z českomoravských krajín sledovali sme cieľ bratskej vzájomnosti aj na odbornom poli. Sme na najlepšej ceste nadviazať kultúrnu spoluprácu aj s kolegami zo spriatelených krajín, najmä z Maďarska a Poľska.

Na zvládnutie organizačných prác, spojených s usporiadaním prednášok, bola ustálená vzdelávateľská rada, ktorá na svojich pravidelných štvrtročných schôdkach prerokovala prednáškový program. Vďaka porozumeniu členstva i českomoravských kolegov môžeme s potešením konštatovať, že sme s prednáškami saturovaní až do júna 1951, pričom na niektorý mesiac zaraďujeme aj dve prednášky.

Vyvrcholením prednáškovej činnosti bol Doškolovací kurz, usporiadaný pod záštitou ROH v Banskej Štiavnici v júli t. r.

Veľká účasť poslucháčstva na prednáškach i živé diskusie, z ktorých často vyvierali hodnotné námety pre prax i vedu, sú dôkladom toho, že prednášky splnili svoje poslanie pri výchove odborných a vedeckých kádrov a sú nám pohnútkou pre ďalšie zintenzívnenie a zlepšenie našej činnosti.

Poradie prednášok bolo nasledujúce (za celý rok 1950):

Dňa 19. I. 1950: Ing. Mr. Ph. A. Novotný — o chemoterapii tuberkulózy a lepy — 184 prítomných.

Dňa 10. III. 1950: Prof. Dr. B. Stehlík — o atomovej energii — 329 prítomných.

Dňa 31. III. 1950: Prof. Ing. M. Zanzotto — o syntetických motorových palivách z uhlia — II. časť prednášky — 87 prítomných.

Dňa 27. IV. 1950: Ing. Čeněk Hýbl — o niektorých povrchovo aktívnych látkach — 67 prítomných.

Dňa 13. X. 1950: Prof. Dr. V. Petržílek — o mierovom využití atomovej energie — 600 prítomných.

Dňa 10. XI. 1950: Dr. Ing. Václav Stuchlík — o ciroku cukrovom a jeho význame v poľnohospodárstve, kŕmnej technike a v priemyselnom spracovaní — 35 prítomných.

Dňa 21. a 22. XI. 1950: Dr. Ing. Agte, Dr. Ing. Vamborský a Ing. Petrdlík — dvojdenný kurz o práškovej metalurgii — cca 50 prítomných.

Dňa 5. XII. 1950: Prof. Dr. Juraj Gašperík — o použití umeľých hmôt a lakov v strojárstve v Považskej Bystrici — cca 60 prítomných zo Strojárskejších závodov v Považskej Bystrici.

Prednášky, konané v rámci doškolovacieho kurzu ROH v B. Štiavnici v júli t. r., holy uverejnené v osobitnom sozname.

Významným medzníkom našej vzdelávateľskej činnosti bolo založenie Chemicko-technickej čítárne v miestnosti Spolku chemikov na Slovensku na Palackého ulici 32, otvorenej 12. novembra t. r. Čítareň, jediná toho druhu v ČSR, shromažďuje asi 160 chemicko-technických časopisov všetkých odborov z celého sveta a je prístupná záujemcom temer denne.

V poslednom čase črtajú sa vzdelávateľskej rade nové úlohy v organizovaní vydávania chemicko-technických príručiek, určených pre výchovu úzko špecializovaných nižších kádrov v závodoch.

M. Gregor.